

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Francisci Tvrriani Societatis Iesv, Defensio Locorum S.
Scriptvrae. De Ecclesia Catholica, Et Eivs Pastore
Episcopo Romano, B. Petri, principis Apostolorum
successore, libri duo. Aduersus nugatorias ...**

**Torres, Francisco de
Coloniae Agrippinae, 1580**

VD16 ZV 18729

Capvt III.

urn:nbn:de:hbz:466:1-33634

num sequaris, sin verò alterum sequi vis, non esse Ecclesiam electorum, quia Testimoniū Ignatij Apostolici auctoris, Non esse ecclesiā Lutherano- rū ecclesiā electorum; imò nō esse Ecclesiam. Quomodo Hieron. testis Antonij interpretatus est in Antonij quid presbyteriū in loco Pauli ad Timotheum significet, id est, episcopos.

episcopos non habetis, qui soli possunt presbyteros & diaconos ordinare. Negabis fortasse Ignatium, sicut Clementem: quia nisi neges, quomodo tua defendes? Redeo ad Hieronymum, cuius testimonium in te citasti, sed multò adhuc clarius à te etiam antea idem citatus testis testimonium contra te dixit dist. nonagesima quinta ad Nepotianum. Illic enim quid significaret presbyterium in ordinatione Timoth. explicauit: sic enim ait, presbyteri sacerdotum, (id est, episcoporum) interesse debent consilijs, quoniam & ipsi presbyteri, vt legimus, Episcopi nominantur. Secundum quod dictum est ad Episcopum, noli negligere gratiam, quæ data est tibi, per impositionem manuum presbyterij, & alibi ad maiores natu, id est, presbyteros, qui vos posuit Episcopos regere Ecclesiam suam. En Antonij, ipsi Episcopi presbyteri vocati in epistola ad Timotheum & vocabulum presbyterij in ordinatione Timothei ab eodem Hieronymo contra te expositum, quomodo elabi poteris à tuo teste captus? Pergamus ad reliqua.

CAPVT III.

EX ijs autem quæ ad Timotheum & Titum scripsit apostolus, perperam colligit Turrianus episcopalem dignitatem. nam eos non fuisse Episcopos, vel hinc apparet, quòd nunquam certis sedibus alligati, sed peregrinationum Pauli socij fuerint, & prout res Ecclesiæ postulabant, modo ad hanc Ecclesiam, modo ad illam missi sint; hoc autem alienum esse ab episcopatu, vel ipsi Pontificij satis agnoscunt. Idcirco quæcunque ad Timotheum, & Titum scripsit Paulus de ordinandis ministris, aut de accusationibus in eos audiendis, non sunt ad eorum personas restringenda; sed sub eorum persona Paulus omnes ecclesiæ præfectos voluit officij sui admonere. Fateor tamen Timotheum, & Titum eminuisse inter ordinarios Ecclesiæ ministros, non tanquam Episcopos, sed tanquam Euangelistas, vt colligere licet 2. Timoth. 2. quí gradus erat quidem superior episcopis, vel presbyteris, id est, ordinarijs pastoribus, vt antè vidimus ex 4. c. ad Ephes. sed tantum ad tempus, quod quidem & ipsa experientia satis docet, & doctores nostri multis rationibus confirmarunt Si ex eo apparet Timotheum, & Titum non fuisse episcopos, quia fuerint socij peregrinationum Pauli, sequitur neq; Paulum fuisse Episcopum, quia peregrinabatur. non enim habebat socios peregrinationum, non peregrinans ipse: imò neque Petrus fuit Episcopus, quia, vt ait sanctus Epiphanius, necesse

Quo ex ra-
tione Anto-
nij sequatur
nec aposto-
los fuisse e-
piscopos.

Quam inui-
diose & in-
epide prefi-
cere episco-
pum ciuita-
ti vocet An-
tonius alli-
gare ad sede-
m. Quo pber
Antonius,
neq; Timo-
theum, neq;
Titum fuit-
se episcopos

neceſſe fuit ei peregrinari ſapius, poſtquam Romam venit, relictiſ loco ſuo Li-
no & Cleto, ne vrbs ſine epifcopo remaneret. Et eadem ratione nullus Apoſto-
lus fuit epifcopus, quia omnes apoſtoli peregrinati ſunt in cuncto orbe, alius al-
bi. Deinde ſequitur ex tua regula, ſiue definitione alligandi epifcopos ad ſedes,
fuiſſe Titum epifcopum, ſiquidem ad eum ſcripſit apoſt olus, huius rei gratia re-
liqui te Creta, vt ea, qua deſunt, corrigas, & conſtituas per ciuitates preſbyte-
ros, ſicut & ego diſpoſui tibi, &c. quid enim aliud fuit hoc, quam praeficere Ti-

tum epifcopum eccleſia Cretenſi? quod tu inuidioſo, & inepto vocabulo vocas
alligare ad ſedem, quaſi nunquam inde liceat epifcopo alligato diſcedere, etſi
maximè neceſſe ſit, & id charitas poſtulet, quo nihil poteſt ſtultius cogitari.

Falſum itaque eſt, quod ais, alienum eſſe hoc ab epifcopatu, & id pontificios
agnoscere. Sic enim probaſti, quod dixeras, nec enim aliter poteras, qui for-
taſſe ne hoſtes quidem, neque peregrinus in noſtris eccleſiis vnquam fuiſti.

Melius hoc loco Caluinus, quam tu, quem interdū ſequi ſoles, etſi eum confeſ-
ſionis e oderunt. Sic enim libro 4. Inſtitutionis ſuae, cap. 3. artic. 7. ſcripſit,

Quisquis ergo (loquebatur autem de epifcopis) eccleſia vnus regimen, ac cu-
ram ſuſceperit, huc diuina vocationis legi obligatum ſe eſſe ſciat, non quod ve-
luti glebae additus, (vt iuris conſulti dicunt) id eſt, mancipatus, & quaſi affi-
xus pedem inde mouere nequeat, ſi ita publica vtilitas poſtularit, modo id ritè,
& ordine fiat. Sed is, qui in vnum locum vocatus eſt, non debet ipſe de migra-
tione cogitare. haecenus Caluinus. An idèd cogitandum eſt, non fuiſſe epifco-
pum Ephēſi Timotheum, quia ad eum ſcripſit Roma ex carcere, feſtina ad me
venire? quo in loco Chryſoſtomus, quari, inquit, poteſt meritò, quomodo Timo-
theum ad ſe vocet, cui eccleſia, gentisq; totius crediderat gubernacula? nihil
hic arrogantiæ, inquit, eſt. ipſe enim ad illum ire paratus erat. Audi quid ipſe
dicat, ſi autem tarda uero, vt ſcias quomodo oporteat te in domo Dei conuer-
ſari. Cuius autem rei gratia id fecit? neceſſitate conſtringebatur ingenti pergē-
di huc atq; illuc facultas non erat, illic habitabat enim carcerem, à Nerone in-
cluſus, idcirco illum vocat ad ſe, cupiens antequam excederet è vita, plurima
fortaſſis illi commendare. haecenus Chryſoſtomus: & paulò poſt, Itaq; Timo-
theum non ſui cauſa ſed euangelij vocat. Deinde, cum ipſe apoſtolus ſcribit in
principio epiſtola, ſicut rogaui te, vt remaneres Ephēſi, cum irem in Macedo-
niam, an non ſatis declarat praefeciſſe illum curae illius eccleſiae, tanquam epifco-
pum? Rurſus, illud rogare, vt remaneret Ephēſi, & docere atq; inſtruere eū per
epiſtolā, quomodo in eccleſia illa, quam vocat domum Dei, conuerſari deberet,
eratne velle habere illum comitem ſuarum peregrinationum? Dicamus nunc
de Tito, cum miſero, inquit, ad te Artemam, aut Tycheum, feſtina ad me veni-
te Nicopolin. Idem Chryſoſtomus hoc loco, quid, inquit, ſibi vult, cum iam eū
praefecerat

De Timo-
theo, & Tito
epifcopis.

praeferas

prefecerat insularum ad te ipsum vocas? non, inquit, hoc ago, ut illum à suo
 remoueam studio, atque ministerio, sed ut à me instructior, doctiorq; discedat.
 Nam quòd illum nò idcirco ad se vocet, ut secum circumducatur, & ubiq; comitem
 habeat, audi, quid sequitur. illic enim, inquit, hyemare decreui. Hactenus Chry-
 sostomus. Quo tu igitur teste, qua scriptura, quo argumento probabis, Timoth.
 & Titum comites fuisse peregrinationum Pauli. postquàm ille Ephesi, hic Crete
 Episcopus ordinatus ab eo est? an quia aliquando fuerunt comites peregrina-
 tionum eius, semper fuerunt? cur non distinguis tempora & loca, & causas, &
 rationes personarum? alia enim est ratio Episcopi, alia comitis. Quare igitur
 non est credendum, quod Clemens Romanus libro 7. capite ultimo, in extrema
 pagina scripsit, & multi alij eum sequuti, postea scripserunt, ordinatum fuisse
 à Paulo Timotheum Ephesi Episcopum, & Titum Crete? nunquam VValden-
 ses heretici, nec Ioannes VViclef eos sequutus, neq; Martinus Lutherus VValden-
 sium, & Ioannis VViclef sectator, hoc ausi sunt dicere, non fuisse hos epi-
 scopos: satis habuerunt dicere, esse presbyteros episcopis aequales, & successores
 Apostolorum, ad quam heresi tu istam nouam adiunxisti, Timotheum, & Ti-
 tum non fuisse Episcopos, ne confiteri cogaris Episcoporum tantum esse ordi-
 nare, sicut Timotheus & Titus ordinandi potestatem habuerunt, vsq; adeo in-
 constans, & volubilis est erroris varietas. ingeniosior hereticus, quam superio-
 res videri voluisti. Fateor tamen, inquit, Timotheum, & Titum emi-
 nuisse inter ordinarios Ecclesie ministros, non tanquam Episco-
 pos, sed tanquam Euangelistas, 2. Tim. 4. qui gradus erat quidem
 superior Episcopis, vel presbyteris, ut antè vidimus ex 4. cap. ad
 Ephes. Hoc quoq; scripturae Pauli repugnat, esse scilicet gradum euangelista-
 rum superiorem Episcopis, quod tu ex 4. cap. epist. ad Ephes. vis probare. quia
 sic scripsit, & ipse dedit quosdam quidem apostolos, quosdam autem prophetas,
 alios verò Euangelistas, alios autem pastores & doctores. Sed conferamus huc
 locum cum loco epist. prioris ad Cor. quàm idem Paulus scripsit, priusquam epi-
 stolam ad Ephes. illam enim scripsit cum esset Ephesi, sicut ipse in extremo ca-
 pite testatur, cum ait, ego autem permanebo Ephesi vsq; ad Pentecosten. Osti-
 um enim mihi apertum est magnum, & aduersarij multi. Hanc verò epistolam
 ad Ephes. dedit Tytichs, ut ipse testatur in extremo epistol. ad Ephes. dedit au-
 tem cum iam esset Roma & quidem in carcere, de hoc enim scripsit etiam in
 2. ad Timot. 4. Tytichum misi Ephesum. Videamus igitur, quid prius quam ad
 Ephesios Apostolus in epistola priore ad Corinthios de ordinibus ministrorum
 ecclesie scripsisset, nè à se Apostolus in postiore epistola dissentire videatur, &
 quasi corrector sui. Absit enim hoc. Sic igitur scripsit ad Corinth. & quosdam
 quidem posuit Deus in Ecclesia, primum Apostolos, secundò prophetas, tertio
 doctores.

D d

doctores.

Quomodo
 Antonis ac
 cogetur
 concedere
 habere Epi-
 scopos po-
 testatem or-
 dinandi ex
 caplo Tim.
 & Titu, ma-
 luit negare
 Episcopos
 fuisse Tim.
 & Titu, plus
 ausus quam
 Lutherus,
 & VValden,
 qui etiam
 Episcopos
 equarunt
 presbyteris.
 Quò Anto-
 nius gra dū
 euangelista-
 tu n tertiu
 post apollo-
 los, & pres-
 byteros cō-
 tra scriptu-
 rā posuerit.
 Locus epist.
 ad Corin de
 ordinibus
 ministrora
 Ecclesie eu-
 loco episto-
 le ad Ephes.
 de euidem
 ministris ta
 ecclesia po-
 sitis collatis.

doctores. Hunc ordinem noluit Deus inuerti, ita vt tertius ordo sumeret sibi, quod erat secundus, aut secundus, quod primi. Non enim est Deus dissensionis, sed pacis. Hoc autem pacem maximè dissoluit, & perturbat, cum inferior sibi rapit, quod est superioris. Superior autem potest citra iniuriam inferioris facere, quod est inferioris, quia habet in se ordinem inferioris. Immo munera, qua ministri inferiorum ordinum obeunt, illa ipsa superior per ipsos illos ministros inferiorum ordinum obire putandus est, quibus potestatem illa obeundi per ordinationem suam dedit. Hoc dicit Dionysius Areopag. in eccles. hierarch. cap. 5. loquens de Episcopo, ἡ δὲ ἱεραρχικὴ τάξις δύναμις ἐν τῷ ἁγίῳ πνεύματι τῶν ἱερέων ὁλοκληροῦται, καὶ διὰ τῶν ἁγίων τῶν ἱερέων τῶν ἐπιπέδων ἐνεργεῖται τῆς διοικήσεως ἱεραρχίας, μυστήρια. Potestas, inquit, ordinis hierarchici, id est, episcopalis, siue pontificalis, in omnibus ordinibus incedit, & per omnes ordines operatur mysteria sui Pontificatus. Primum ergo ordinem & gradum voluit Deus esse in Ecclesia ordinem & gradum Apostolorū, & eorum, qui proximo loco, & gradu succedunt Apostolis, id est, Episcoporum, qui sunt in prouincijs primi, & ceu capita aliorum Episcoporum prouincialium, de quibus sancitus est canon Apostolorum 34. qui iubet, vt Episcopi vniuscuiusque gentis & nationis agnoscant suum primum, & eum ceu caput habeāt. Hic dicitur nunc Metropolitanus, hi enim ordinant, & mittunt per prouincias Episcopos, sicut Apostoli. Secundum gradū voluit Deus esse Episcoporum, quos Apostolica doctrina à Clem. Rom. scripta prophetas populorum esse dicit, & Paulus ipse prophetas vocat. Rationem nominis exposuit in libris de hierarchicis ordinationibus copiosè. Tertius gradus siue locus ministrorum Ecclesia, est doctorum; sic vocat Apostolus presbyteros, & Apostolica constitutio vocat doctores cognitionis Dei; hi sunt adiutores episcoporum. Hos gradus, primum, secundum, & tertium, auctoritatem Apostoli Pauli secutus exposuit Dionysius Areopagita Pauli discipulus in epistola ad Demophilum ἀποχρηστικῶν πρεσβυτέρων: sic enim eum vocat S. Maximus in scholijs istius epistola, quia cum monachus tantum esset, presbyterum eiecit ex Ecclesia; & pœnitentem, quem presbyter absoluerat, percussit. Eiusmodi sunt vestri presbyteri omnes ἀποχρηστικοί, id est, à se ipsis ordinati, vt Demophilus. huic igitur, quia nullam potestatem in Ecclesia acceperat, vt alijs præesset, iubet continere & moderari ratione iram, & cupiditatem τῆς φιλαρχίας, & te, inquit, Demophile, contineant & moderentur diaconi; diaconos presbyteri presbyteros episcopi: Episcopos Apostoli, & eorum successores, & si quis in illis successoribus Apostolorum lapsus aberrarit, corrigatur ab ijs, qui erunt eiusdem ordinis & gradus. Hunc locum S. Maximus hoc scholio illustrauit, ὁμοίως αὐτῶν ἐπιπέδων ἐκκλησιαστικῶν. obserua, inquit, laudatum ordinem Ecclesiasticum. diaconi increpant monachos; diaconos presbyteri

Quomodo tres gradus, primū scilicet, secundū & tertium, apostolorū, prophetarū & doctorū Dionysius Areop. in epist. ad Demophilum exposuit Paulum secutus.

teri; presbyteros episcopi; Episcopos Apostoli; & qui horū successores sunt: et hi ab ijs, qui sunt sui ordinis, corriguntur. Notat idem S. Maximus vocari hic à Dionysio successores Apostolorum patriarchas. Nos canonem Apostolorum habemus 34. qui interpretatur vocari hic successores Apostolorum, quos canon illa vocat τοὺς πρώτους cuiusq; prouincia, id est, primos, quos postea vocarunt antiqui patres Metropolitanos, siue archiepiscopos. hi enim corrigunt Episcopos prouinciales. Pauld suprà explicauit nobis S. Anacletus, quid Archiepiscopi, siue Metropolitanani, aut primates à patriarchis differrent. Habemus igitur in Ecclesia, secundum scripturam Apostoli, primos, secundos, & tertios; primos quidem interprete canone Apostolorum 34. & Dionysio Areopagita, eos qui præsunt primis ciuitatibus prouinciarum, quos agnoscere tanquam capita & Apostolos suos iubet canon Apostolorum Episcopis, qui sunt in alijs ciuitatibus eiusq; prouincia. hi enim sunt post illos primos secundi, quos hic vocat Apostolus prophetas, qui sunt illis primis tanquam maioribus prophetis subiecti. sic ut Apostolus in eadem epistola ad Corinthios scripsit, spiritus prophetarum prophetis subiecti sunt, scilicet, minorum prophetarum maioribus. Tertij sunt presbyteri, quos doctores vocat Apostolus, quia his tantum post Episcopos licet verbum Dei in Ecclesia docere, & hi sunt adiutores Episcoporum, vt antea diximus, deinde virtutes, inquit Apostolus, diaconos vocat δῆμοι, id est, virtutes, à potestate, quam habent, vt Dionysius in Ecclesiastica hierarchia tradit, purgandi per Catechesim ex scripturis, quos sacerdotes per mysterium baptismi illuminant: sed de his non est differendi tempus. Veniamus ad Euangelistas, quos tu superiores esse Episcopis, vel presbyteris contra scripturam Pauli fingis. In epistola enim ad Corinth. cum ordines descripsit in Ecclesia à Deo positos primos, & secundos, & tertios nominauit, qui inuerti, aut commutari non possunt. Quæro à te, in quibus numeras euangelistas? in primis non, ne Apostolos, & eorum successores ex loco suo extrudas: nec in secundis, ne prophetas moueas: sed neq; dices eosdē esse, qui propheta in secundo loco positi, quia idem Apostolus in epistola ad Ephes. alios esse eos dixit, præter prophetas. Restat, vt dicamus, in epistola ad Corin. scripsisse Apostolum περί ἑραζίας, id est, de bono ordine in ecclesia posito proposita analogia, siue proportione membrorū corporis humani. In epistola verò ad Ephes. scripsisse περί διαποσές τῶν δέων δωρεῶν, id est, de varietate donorum Dei, cum enim dixisset, ascendens in altum captiuam duxit captiuitatem, dedit dona hominibus, explicās postea, quia illa dona, & ipse, inquit, dedit quosdā quidem Apostolos, quosdam autem prophetas, alios autem Euangelistas, alios autem pastores & doctores. Itaque ex collatione Euangelistarum ante pastores & doctores, non licet hic colligere esse ordinem præstantiorem prætoribus & doctoribus.

Qui succedant nunc ijs, quos primo in ecclesia posuit Dominus, qui ijs, quos secundus; & qui ijs, quos tertio.

De euangelistarū gradu superiore episcopis, vel presbyteris ab Antonio contra scripturam posito. Quare in epistola ad Ephes. non liceat ex collatione euangelistarum antea doctores & pastores colligere & inferre, esse ordinem præstantiorem prætoribus & doctoribus.

pis aquas, quia hic non differebat Apost. $\omega\pi\epsilon\iota\ \tau\acute{\alpha}\xi\epsilon\alpha\upsilon$, id est, de ordinibus quos posuit Deus in ecclesia, sicut in epistola ad Corinth. sed $\omega\pi\epsilon\iota\ \delta\omega\pi\epsilon\tau\acute{\alpha}\nu\ \delta\iota\alpha\phi\acute{o}\rho\epsilon\alpha\upsilon$, id est, de varijs donis, quae Deus dedit hominibus, ex quibus fuit donum euangelium scribendi, & euangelium in ecclesia legendi, & euangelium annuncian- di. quod vocare solet scriptura euangelizare, quod tantum episcopis et presby- teris, tanquam episcoporum adiutoribus secundum Apostolicam traditionem conuenit. distinxit Apostolus in epistola ad Eph. euangelistas à pastoribus, cum dixit, alios uero euangelistas, alios uero pastores & doctores, quia non omnes, qui euangelizandi donum, & potestatem habent, sunt pastores, ut multi con- cionatores. quorum ordo non est superior, quam presbyterorum, ut Antonius di- xit, & multo minus quàm episcoporum, quos haeretici pares presbyteris faciunt. Scriptura itaq; repugnat, quod ait Antonius, Timoth. & Titum non tanquam episcopos sed tanquam euangelistas superiores fuisse presbyteris, id est, ordina- rijs pastoribus: quia ex Apostolo didicimus, tertios post Apostolos, & Prophe- tas esse in ecclesia presbyteros, quos uocat doctores, scilicet uerbi Dei, & secun- dos post Apostolos Prophetas, qui sunt episcopi quia alij non possunt esse supe- riores presbyteris doctoribus. Aut ergo Timotheus, & Titus fuerunt in tertijs, & sic licet euangelizarent, non fuit eorum ordo, aut gradus superior, quàm pres- byterorum, quorum est etiã euangelizare, aut fuerunt in secundis, & sic fue- runt episcopi, & Propheta populorum, immò prouinciarum, & gentium mul- tarum. Contra scripturam igitur fabricasti gradum Euangelistarum superio- rem presbyteris, cui nullum locum Apostolus reliquit, nec in primis, nec in secun- dis: nec inter primos, & secundos: quia nulli sunt medijs: nec in tertijs: nec in- ter secundos, et tertios, quia nulli sunt interiecti. Quod autem ex eo, quod Apo- stolus in 2. ad Tim. scripsit, opus fac euangelista, istum gradum commentus es, similiter comminisci potuisti gradum quendam diaconorum superiorem ad tem- pus, ut de euangelistarum gradu somnasti, quia qui scripsit Timotheo, opus fac Euangelista, statim adiunxit, diaconiam tuam, id est, ministerium tuum im- ple. Cum ergo scribit Apostolus, labora, opus fac Euangelista, quod tu non in- tellexisti, hortatur Timotheum, ut labores, & difficultates, & pericula, quae in negotio euangelizandi insunt, amplectatur. Hoc enim significat non rard in scriptura $\epsilon\pi\gamma\omicron\upsilon$, negotium difficile & arduum, ut cum dixit, qui Episcopa- tum desiderat, bonum opus desiderat, id est, negotium difficile. hoc enim dixit, ut reprimeret $\alpha\epsilon\chi\omicron\upsilon\tau\iota\omega\upsilon\tau\alpha\epsilon$, id est, ambitiosos, & praefectura ecclesiastica cu- pidos, sic hoc loco significat difficile opus, ac negotium esse euangelizare. itaque qui facit opus Euangelista, rem difficilem & periculosam facit. De negotio igitur laborioso euangelizantis admonet Timotheum, cum ei dicit, opus fac Euangelista, & adiungit, ministerium tuum imple. Ministerium euan- gelizandæ

Quare Paul
Euangelistas
à pastoribus
& doctorib
distinxit in
epistola ad
Ephes.

Quomodo
scriptura
repugnet,
ait Antonius
Tim. & Titu
superiores
fuisse pres-
byteris non
tanquam epi-
scopos, sed
tanquam Eu-
angelistas.

Quid sit, &
Paulus ad
Timot scri-
psit, labora,
opus fac Eu-
angeliz.

gelizandi, & docendi implet, qui facit, & docet, sicut Dominus in euangelio dixit, qui fecerit, & docuerit, hic magnus vocabitur in regno calorum. *περὶ δὲ αὐτοῦ, ait Salomon prouerb. decimo, ἀνεξέλεγκτος ὁ πᾶν ἄτακτος, id est, disciplina non ostensa opere, erratica est, & incerta. Sed non est dissimulandum quod tu commentum istud de gradu Euangelistarum superiore presbyteris, vel Episcopis, pessimè mutuatus es à pessimo magistro tuo, aliqui inimico tuae sectae, Ioanne Caluino, quem te puduit nominare, etsi inter doctores tuos eum retulisti, cum dicis, hunc gradum fuisse ad tempus in Ecclesia, (Caluinus vocat temporarium, & extraordinarium) quod ipsa, inquit tu, experientia docet, & doctores nostri multis rationibus confirmarunt. Recitemus igitur Caluinum: sic enim ait libro quarto sua institutionis capite tertio, articulo quarto. Qui Ecclesiae regimini secundum Christi institutionem praesunt, nominantur à Paulo primum Apostoli, deinde Prophetæ, tertio Euangelistæ, quarto pastores, postremo doctores, ex quibus duo tantum ultimi ordinarii in Ecclesia munus habent, alios tres initio regni sui Dominus excitauit, & suscitauit etiam interdum, prout temporum necessitas postulat. Haec enim Caluinus. Non sic aperte mentitus es tu, ut doctor tuus. Tu enim veritus es dicere, positos esse in Ecclesia Euangelistas tertio, ne tibi obijceretur Paulus, qui dixit, tertio doctores. Quarto loco posuit Caluinus pastores, et separatim, id est, quinto loco doctores, quos apostolus cum pastoribus coniunxit, & tertio loco collocauit; quia utriusque sunt presbyteri infra secundos, qui sunt maiores pastores, & doctores, id est, episcopi Prophetæ populorum, ut Apostolica constitutio eps vocat. Dixi supra, varietatem donorum expositam fuisse à Paulo in epistola ad Ephesios. Non autem sicut in epistola ad Corinthios seriem ordinum, ac graduum, qui in Ecclesia positi erant, ut omnia honestè, & secundum ordinem in ea fierent, ne essent schismata, quod exemplo & similitudine corporis humani, & partium eius, diuine in eodem loco docuit. Debit igitur Caluinus tenere secundum scripturam Pauli, primos, secundos, & tertios, & non mutare verbum & sententiam Pauli, & pro eo, quod Apostolus dixit, tertio doctores, dicere, tertio Euangelistas, tanquam corrector Pauli. Sed quia tu Antoni hoc quod tradis secutus Caluinum, dicis doctores vestros multis rationibus confirmare, videamus multas istas rationes in doctore vestro Caluino. sic enim ait, Prophetas vocat non quoslibet diuinæ voluntatis interpretes, sed qui reuelatione singulari excelebant, quales nunc vel nulli extant, vel minus sunt conspicui. Per Euangelistas eos intelligo, qui cum dignitate essent Apostolis minores, officio tamen proximi erant, adeoque vices*

Quid sit illud, ministerium tuum imple.

Quomodo à Caluino mutuatus sit Antoni commentum de gradu Euangelistarum superiore episcopis, vel presbyteris ad tempus.

Quomodo Caluinus verba, & sententiam Pauli mutauit, & apertius mentitus est, quod Antonius discipulus.

eorum gerebant, quales fuerunt Lucas, Timotheus, Titus, & reli-
qui similes, ac fortassis etiam LXX. discipuli, quos secundo ab A-
postolis loco Christus designauit. Secundum hanc interpretatio-
nem, quæ mihi & verbis, & sententiæ Pauli consentanea videtur,
tres illæ functiones non ideo in ecclesia institutæ fuerunt, vt per-
petuæ forent, sed ad id modo tempus, quo erigendæ erant Eccle-
siæ, vbi nullæ ante fuerant, vel certè à Moyse ad Christum tradu-
cendæ. *Audis ne tu hic Antoni, multas rationes, quibus Calvinus confirmet, &*

Quomodo
Caluinus
probauerit,
quæ Anto-
nius secutus
est; & quo-
modo refel-
laatur.

ipse doctor vester, & tu eius discipulus dicis? Secundum hanc interpreta-
tionem, inquit, quæ mihi, & verbis, & sententiæ Pauli consentanea
videtur. *Confirma Caluine, quod tibi videri ais consentaneum verbo, & sen-*
tentiæ Pauli: confirma, inquam, si non multis rationibus, vt te confirmasse An-
tonius sinit, vna saltem. Si Euangelistæ erant officio proximi Apostolis, non
debit dicere Apostol. posuit in ecclesia tertio doctores, sed tertio Euangelistas.
Repugnat igitur verbo Apostoli & sententiæ, quod dicis. Responde tu pro illo,

Quomodo
verbis, &
sententiæ
scripturæ
repugnet, &
Caluinus
de gradu
tertio euā-
gelistarum
saxit.

si eum ab inferis excitare non potes. Deinde, quod dicit Calvinus, voca-
ri hic Prophetas eos, qui singulari reuelatione excellabant, quales nunc, in-
quit, non extant, vel non sunt conspicui, qua ratione confirmat? aut quo teste
probat? tu verò inquis, experientia satis hoc docet, quidnam non extare huius-
modi prophetas? rectè. At non hoc quarimus, sed vt probes, vocari hic Prophe-
tas, non Episcopos, sed istos singulari reuelatione excellentes. At hoc neque
Caluinus probauit, quia non potuit, neque tu poteris, quod ille non potuit.

Mendacium
Caluini te-
stimonio o-
mnium pa-
trum anti-
quorum, &
scripturæ s.
sonuicium.

Deinde, quod ait idem Calvinus septuaginta discipulos fortasse tales fuisse,
quales fuerunt Timotheus, & Titus, id est, vt ipse ait, Apostolis officio
proximos, & designatos fuisse secundo ab Apostolis loco, mendacium quo-
que est, & ideo probare non potuit. Omnes enim antiqui patres, & in eis
testis tuus Cyprianus, tradunt in locum LXX. successisse presbyteros, qui sunt
doctores, quos Deus tertio loco post Apostolos posuit, sicut Apostolus ait. &
ex LXX. discipulis multi postea fuerunt ordinati Episcopi, vt ex Dorotheo
episcopo Tyri, qui fuit tempore Constantini Magni, & ex Hippolyto martyre,
qui de LXX. discipulis scripserunt, perspicui potest. Non igitur tenuerunt se-
condum ab Apostolis locum, sicut neque successores LXX. discipulorum tenent,
sed tertium; neque Lucas dicit, post Apostolos secundo loco designauit is-
sus & alios LXX. duos. Sed post hæc, id est, deinde, siue postea,
quod non locum ordinis, & gradus significat, sed
lapsum temporis.